

GOTİK ALFABESİNDE BASILMIŞ BİR TÜRK ŞİİRİNİN YENİ BİR YORUMU HAKKINDA GÖRÜŞLER

ANDREAS TIETZE*
Çeviren : EROL MEŞELİ**

Prof. Dr. Talât Tekin Ankara'da çıkan ERDEM dergisinin 3. cilt, 8. sayı, 1987, 367-87. sayfalarında, ilk olarak 1901 yılında Karl Foy ve bir yıl sonra yine aynı yazar tarafından düzeltme yapılarak yayınlanan, 1480'de Urach'ta Georg von Mülbach'ın *Tractatus de moribus, conditionibus et nequitia Turcorum* adlı eserinde Gotik alfabesi ile basılan Yunus Emre'nin iki şiiri üzerine yeni bir araştırmasını yayınlamıştır. Prof. Dr. Tekin bu araştırmasında ilk defa olarak eserin bu güne kadar şüpheli olan veya yanlış okunan pasajlarını başarıyla düzeltmektedir. İyi belgelendirilmiş bu çalışma, konuya ilişkin ileride yapılacak her türlü araştırmaya temel oluşturacak niteliktedir.

Fakat ben şahsen bu konuda her açıdan son sözün söylendiği kanısında değilim. Daha önce (Carl Brockelmann, Karl Foy, J.H. Mordtmann, Martin Hartmann gibi) birçok filoloğun çözmeye çalıştığı, aşırı düzeyde tahribata uğramış ve ilk bakışta anlaşılamayan söz konusu metinde yoruma açık belirsiz pasajlar bulunmaktadır. Sayın Talât Tekin'in yukarıda bahsettiğimiz kapsamlı araştırmasına ilâve olarak, ben de bu makalemde bu iki şiirin birincisinin okunması hakkında birkaç kısa öneride bulunmak istiyorum:

1. Şiirin 2. dizesi *Ruenelit* kelimesi ile başlamaktadır. Foy, bu kelimeye *Kuetelik* karşılığını önermiştir. Metne sadık kalınmayan Latince çevirisinde buna karşılık olarak —ki yazar da kendini *interpraetatio*, yani yorumlayan olarak nitelendirmiştir— *inique agere*, 'adaletsiz davranma, haksızlık yapma' ifadesi kullanılmaktadır. Prof. Dr. Tekin bu 2. dizeyi "*Kürelilik itme dünyede*" şeklinde okumaktadır. Gotik kelime başlangıcı *R* yanlış yazılmış veya yanlış okunmuş *K* olarak açıklanabilir. Fakat *n*'yi yanlış yazılmış bir *r* olarak

* Emekli Prof., Viyana Üniversitesi, Doğu Araştırmaları Enstitüsü.

** Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı, Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi.

görmek zordur. ‘Taşkınlık, azgınlık’ şeklinde tercüme edilen *kürelük* kelimesine Prof. Dr. Talât Tekin başkaca bir açıklama getirmemektedir. Sanırım bu Radloff’un sözlüğünden alınmıştır. Kelime bu sözlükte şöyle açıklanmaktadır. (cilt 2, sütun 1452): “*küralık* (Osmanlıca Radloff) 1. der Mangel an Dressur, die Tollheit. 2. eine wilde, extravagante Handlungsweise.”¹ Radloff’un Osmanlıca için kullandığı—her yerde olduğu gibi burada da belirtilen—kaynak, 1980’da basılan Redhous’in “*Turkish and English Lexicon*”udur. Bu sözlükte (s. 1589’da) şu kayıt bulunmaktadır: “*kürelük (kyurelik)* 1. Lack of training: unbrokenness: friskiness, in a beast. 2. wild and extravagant actions.”² Bu kavram açıkça muhtemel bir “küre” sıfatından *-lik* eki ile türetilmiştir, ki bu da (aynı sayfada) belirtilmiştir. Fakat telaffuzu *güre* (gyure) olarak verilmiştir. *Güre* ve *gürelük* kelimeleri (aynı anlamda) Anadolu ağızlarında yaygındır (*Derleme Sözlüğü*, s. 2234). Sadece *k* sesi ile başlayan şekli, “çiftleşmek isteyen at, eşek” olarak verilmiştir (aynı yer, s. 3044). Bu zayıf temele dayanarak, *n*’nin *r* olarak düzeltilmesinin ne derece doğru olacağı tartışma götürür. Bu konuda benim daha iyi bir önerim yoktur. Fakat burada Foy’un *kuetelik* önerisine—veya *n*’nin *u* veya *tu* yerine yanlış yazılmış olduğunun kabul edilmesi halinde *kuetuelik* gibi—en az derecede onun kadar akla yakın bir çözüm bulunabileceği kanısındayım. Gerçi ondördüncü yüzyıldan kalma yazılı bir kaynakta *kötülük* kelimesi yerine daha çok *yavuzluq* beklenirdi mamafih *güre/küre* kelimesinin de varlığı Yunus Emre’nin şiirlerinde kanıtlanamamaktadır.

Aynı dizede bulunan *delem/deleni* kelimesi üzerinde de düşünülmesi gerekirdi. Prof. Dr. Tekin burayı, “*yazuklarung dileni gör*” şeklinde okumakta ve “günahların için (Tanrıdan af) dilenmeye bak” olarak tercüme etmektedir. Sayın Tekin aynı zamanda bilinen, daha önce de Foy tarafından belirtilen *suçunu dile-* “suçunun affedilmesini dilemek, affetmek” ifadesine değinmektedir. Bu ifadenin dönüşlü bir şekli bilinen herhangi bir belgeye dayanmamaktadır. Fakat beni daha çok rahatsız eden, uyakla biten mısra sonunun anlamının değiştirilmesidir: diğer bütün mısralar akku-zatif bir partisip + *gör-* emir kipi ile başlarken, niye burada bir gerundium yapı bulunsun ? Şiirin “Uyan, aç gözlerini ... gör bunu yapmanı ... vs.” şeklindeki etkisi bu sayede bozulmaktadır. Burada da daha iyi bir öneride bulunamıyorum. Fakat açıkladığım bu sebepten dolayı (eğer bir düzeltme

¹ Türkçe karşılığı: (Hayvanda) 1. Eğitilmemişlik, ehlileştirilmemiş olmaklık, azgınlık, delilik. 2. Vahşice, taşkınca davranış.

² Türkçe karşılığı: (Hayvanda) 1. Eğitilmemişlik, evcilleştirilmemiş olmaklık, oynaklık. 2. Vahşice ve aşırı hareketler.

yapılması gerekiyorsa) *bileni*'ye Karl Foy'un düzeltmesini tercih ederim: "gör günahlarını göreni (yani Tanrıyı)".

2. Sayın Tekin'in ikinci dizede yaptığı düzeltmeyi tamamıyla onaylıyorum. Buradaki "ul-" fiilini belgelemek için Kaşgarlı Mahmut'a başvurmamıza gerek yoktur; çünkü bu fiil Anadolu ağızlarında varlığını günümüzde de korumaktadır. Bu fiil'e *Derleme Sözlüğü*'nde (s. 4034) şu adlar verilmiştir: 1. Çürümek, ezilmek, kokmak; 2. incelik kırılmak, eskiyip üzülmek, parçalanmak". Bu mısra okuyucuyu ölümlerin görüntüsüyle müteessir kılmak istemektedir. Tekin'in haklı olarak attığı kelime fragmanı *gir*-e gelince; herhalde kelimeyi kopya eden kişi, burayı yazarken gözü müteakip beyite kaymış, buradaki *giri* kelimesini kopya etmeye başlamış, farkına vardıktan sonra da böylece bırakmış ve daha sonra silmeyi unutmuştur.

3. Prof. Dr. Tekin'in ilk dizeyi okuyuşu makuldür. Fakat ikinci dizenin aydınlatılması gerekmektedir. *Kari giri*'nin *kara yiri* olarak okunması, mükemmel bir düzeltmedir, fakat burada sonda niye iyelik eki bulunmaktadır? "Göçüp gitmiş, üzerinde kara toprağı?" Buradan bir anlam çıkarmak oldukça zordur. Aynı şekilde *yat*- fiili de *yir* nesnesine pek uymamaktadır. Bu sebeple *Gutstmish yatir kara giri* kısmının, birinci fiil olarak *kuç-/guç*- 'sarmak, kucaklamak' ile *Guçmış yatir kara yiri* şeklinde okumasını öneriyorum. Bu şekilde buraya uymayan iyelik eki de uygun bir akkuzaatif olacaktır: O (ölü günahkâr), kara toprağı kucaklamış, yatıyor". Elbette ki kara toprak, hep mezar toprağı anlamına gelmektedir.

Bu dizenin ikinci yarısı, *miskinleri güleni gör*, Latince yorumunda aydınlanmamaktadır; "zavallı günahkârları gör; gülenleri gör (çünkü bunlar ölümden kurtulabileceklerini sanıyorlar)".

4. Dizenin başındaki *Czorma halynkymczene*, sayın Tekin tarafından *Sorma hâlin kimisine* şeklinde anlaşılmaktadır. Burada *hâlin*'deki iyelik ekinin ikinci mi yoksa üçüncü şahsa mı ait olduğu sorusunu yöneltmek gerekir. İçerik açısından bakıldığında (hâliñ) 2. şahsa daha uygun olduğunu düşünüyorum. Birinci dizenin ikinci yarısı, *vuarma yeramanczine*'nin Tekin tarafından *varma ıra(h)mansuzıña* şeklinde yapılan rekonstruksiyon denemesi bana çok suni gelmektedir. İtiraf etmek gerekirse, Karl Foy'un (daha sonra çıkarılan) *yaramas sözine* şeklindeki ilk düzeltmesi, basitliği sebebiyle bence en iyisidir. "Birini takip et, onun sözlerine uygun davran" anlamında bir *sözüne var* ifadesi bilinmemekle beraber, olması mümkündür. Bu-

nun Latince yorumu (noli...nec contrarium dicentibus voluens credere)³ varma yerine daha çok *kanma* olarak beklenebilir. Fakat bu Latince metin— bir sonraki satırda da görülebileceği gibi—her satırda güvenilir değildir. *Tarama Sözlüğü*'nde (s. 3553) bu kelimenin başka bir anlamına da rastlanmaktadır.

Beytin ikinci satırı, şiirin bütününün en zor kısmıdır. *Kymczini/Kymzini goefdeczini vulsub gyeni iulani goer* şeklindeki metin, kolay yorumlanamaktadır. Bu kısmın Latince yorumu da bizi yarı yolda bırakmaktadır; herhalde Latince çevirmen burada işin içinden çıkamayıp, bu kısmı bir genelleme ile başından savmıştır: *Cottidiana morientium experientia et condicio de hoc te certum reddant*⁴ şeklinde çevrilen kısım, orjinal metinde hiç yer almamaktadır. Tekin burada Foy ve Köprülü'nün açıklama çabalarına dikkati çekerek: *Kim isine gövdesine, ulşup yeni yolani gör* şeklinde okunmasına karar vermiştir. Makalenin sonundaki kelime açıklamalarında, ne *Tarama Sözlüğü*'nde ne de *Derleme Sözlüğü*'nde yer almayan bu kelime bulunmamaktadır. Burada *ul-*, 'çürümek' kelimesinin gelişmiş bir şekli olduğunu kabul etmek zorundayız. Bu sebeple sayın Tekin'in amacı, bu yarım mısrayı "Kim bünyesini kendi için ısıtır ki (yani: ısınacak vakti olan kim o kadar uzun süre kendi bünyesinde kalır); çürüyeni ve elbisesinin kolunu sıyıranı gör". İtiraf etmek gerekirse, bence bu açıklama şüpheli ve anlamsızdır. Ayrıca bir önceki satır ile de hiçbir ilişki göremiyorum (ve elbetteki buna Latince yorumu da dahildir). Bu yarım mısra halen bir soru işareti oluşturmaktadır. Gerçi bu itinalı filolog sayın Prof. Dr. Talât Tekin'in hoşuna gitmeyecektir, fakat burada başka bir çıkar yolu göremediğim için, içerikten yola çıkmak kaydıyla bir okumanın yapılmasını önererek, sorunun kökünden halledilmesi düşüncesindeyim: *Kimisinün gövdesine uyşup cāni solani gör*. Gotik alfabede *i*'nin ona benzeyen *l* ile karıştırılması, paleografik olarak mümkündür. *Ulşup* kelimesinde *l*'yi *i* ile ve *iolani* kelimesinde de *i*'yi *l* ile değiştirip; buna karşın sayın Tekin'in *yeni* kelimesinde *n*'yi *ng* şeklindeki düzeltilmesine gerek görmüyorum. *Uyş-* fiilini de sayın Tekin'in *ulş'u* gibi *uyuş'*un derilmesi olarak kabul ediyorum. (bkz. *Tarama Sözlüğü*). Bu şekilde yarım dizenin ölçüsü de korunmuş olur. Anlam olarak da 1. yarım dizeye uymaktadır. Bu durumda iki yarı dize şu şekilde tercüme edilebilmektedir. "Sen herhangi birine kendi halini sorma, kötüye uyma; kendi nefesine uyup, ruhları sönenleri gör".

³ "Aykırı söyleyenlere dönüp (yönelip) inanma".

⁴ Türkçesi: Ölmekte olanların gün be gün edindikleri deneyim ve içinde buldukları koşullar bu konuda sana kesin bir fikir verir.

5. “Ubi sunt” dizesi sayın Tekin tarafından sorunsuz kabul edilip, yorumlanmadan bırakılmıştır; okunuşu çok açıktır; fakat burada sadece dikkat çekilmesi gereken konu, *qal-/kal-*’ın *aldan* ile eşanlamlı olarak kullanıldığıdır (bkz. *Tarama Sözlüğü*, s. 2191; kalmak ‘bağlanmak, kapılmak’ ve bunlara örnekler).

6. İlk dizedeki “hizmet etmek ve Tanrıya yararlı olmak” (*Kulluk eyle Hakk’a yara*) çağrısı bana oldukça ters gelmektedir. Burayı *Kulluk eyle Hakk’a Yâr’a*, yani “Hakk’a, dostuna kulluk et!” olarak okumayı daha iyi (ve de daha Yunus’ça) görüyorum.

6. Beytin 2. dizesi ile bağlantılı olarak, metnin anlam doğruluğu açısından daha iyi rekonstruksiyonu için son bir öneride daha bulunmak istiyorum: Bu satırdaki ilk kelime *seugile* sayın Tekin tarafından *sevi-yile* şeklinde okunmakta ve yorumlanmaktadır. Fakat ben burada kimin *sevi-yile bile vara*, yani “sevi ile birlikte gideceğini” anlamıyorum. Burada, birinci kıtada olduğu gibi, *u*’nun *n*’ ile karıştırıldığını ve *seugile* kelimesinin *senün ile* şeklinde okunmasını öneriyorum, ki ölçü bakımından da çok uygundur. Birinci dizede okuyucuya fani dünya mallarına kanmayıp, Hakk’a hizmet etmeleri çağrısında bulunmaktadır. İkinci yarı kıtada: *Senün ile bile vara baki yo(l)taş olani gör*, yani “kalıcı (geçici olmayan, ebedi) yoldaşını gör—seninle birlikte olsun!”. Kısaca, inananın ahirete refakatçısı dünyevi varlıklar olmayıp, sadece Hakk’a hizmettir.

Son kıtaya ekliyeceğim bir şey yoktur.

Makaleme başlarken de belirttiğim gibi, sayın Tekin’in bu esaslı ve iyi belgelendirilmiş araştırması, söz konusu Yunus Emre şiirlerinin okunması ve yorumlanmasında son sözü söylememektedir. Aynı şeyi benim görüşlerim için de bu makalenin sonuna eklemek isterim.

meo ita carus etā. ut sepi⁹ in collocatōe plu-
 riu pl⁹ quā filiū suū quē vicū habebat me dili-
 gere asiereret. et ppter h⁹ p⁹ adeptā liberta-
 tē pmissiōib⁹ et pabus me oīb⁹ modis recu-
 sate attēptabat. Sed qz sciebat me valde a-
 uidū ad discendū lrās p excusacōz q me finxi
 ad studiū ire et reuera decept⁹ me dimisit.
 nō tū sine tota⁹ familie sue desolacōe. rogans
 p nonnen dei et mecum et me adiurans ut
 quātoci⁹ reditē. Et forte adhuc reuersus a
 studio expectat ut videlicet d meo sacerdotō
 et sui desiderij implecōe duplex sibi gaudiuz
 qd n: tū optauerat accrescat. Deniū i fine
 qd valde parcos ductis i eoz captiuitatē nū-
 gere pōt eū lrā ipeziall auctoritate cōsecra-
 et auctōzoz testiū solēni vallata testimoio.
 deo mihi adiutorijū pstante et misericordiā.
 nō solū illi⁹ durissime captiuitatis nexib⁹ so-
 lut⁹. vix etā illi⁹ cruentissime seate diabolica
 infatōe absolut⁹ liber exiui. Deē igit maior
 us explencie testimonijū cū euidenti rōne. et
 ego meis p⁹ positas suis assercōib⁹ indubitā-
 ter cū cetero fidem adhsbebo.

¶ Isti sunt duo smōes in vulgari turcoz.
 ¶ Qasıl olma ahs goelungi. halinga bak
 oeleni goze. Truenelit itina doenuede. pashu
 cletunz delem goet. nischeler patir duellue
 Ezni. gir nulan tshayan veshuceni. Quem

vekleri tfa abri. tŧch: uerzhenŧ olanı guc.
 Zjine ach id: ep küŧr zar kuenehdur ellin
 de vuar. Lutrŧhmŧh yalit kau giu miczkj
 nuex quiceni goer. ezorna halljnkjnczene
 vuarua yeramanczine. Zjineczini goctdŧ
 czini vulstŧ gŧeni ulani goer. Zdanec mehe
 ŧimet mŧŧefa - buekyiu itti kaŧtan kaŧŧa -
 Doenne kjine kildi baŧia. aldanitŧn galani
 goer. Gldama maladauura kulukeyla haŧ
 ka ŧar. Dŧuŧiŧe bile vuara. baŧi iotasch ola
 ri goer. ŧonŧ bii czuŧŧeri tŧatrar. baŧka moaf
 fer ŧatav Lŧed: zine ne hadar duitar. czoledigi
 ialani goer.

ŧanar itŧchiz: goner oŧim lon oeli angitŧac
 Zjini endŧŧeherczim hoŧŧh. vululara dancŧ
 ŧehag. Dliczŧas belli ben. gŧŧi itŧchimis
 oior eŧ. teneŧhit ofkine komp. hall: vnginde
 iuŧŧchad. hitŧch hilmeczŧ ben mitge idŧ. hŧŧ
 ke iana czafardŧ. yaccasŧis don geemgidŧ.
 baŧchŧis acca bŧnritŧcheg. Ldelle bŧga kauu
 gardaŧch ola czimdzgi iotasch. Zjini olaczar
 bŧga haltaŧch ben czimŧndo egaltŧchag. gaŧ
 lŧ ben amalimla hermitgerzii halimla. Lide
 kauu guule guelic. elden ianga domŧŧcheg.
 Sanga aiditem ai paŧŧa. neletgelliczor baŧŧa
 Zjining iczidein bagir piŧŧŧe. kimi ŧchaba
 kamitŧchag. yarrin cziarzar gurca tŧchumla
 galcik derle.

kime mir czeimã herle. kinig lezidẽ iã tſchag
 anial vuer vinda tſchoap amaliſã olor hedep
 Scholbiſſchia olmacz hezzep, bunda azat
 olitſchag. von emdi kil iarak vtanmeaczm
 dogri bak. Tſcumla galeik derle. atli atlia
 czaitlitſchag.

¶ Interp̄tacō ſermonū p̄dic̄torū in latino.
 ¶ Noli eſſe incaut⁹, ap̄i oculos et p̄ſidera p̄di
 cionē tuā qz mortalis es. Et noli inique age
 re in h° ſeclo, ſed de omiſſis p̄n̄iaz agē cura
 ¶ Conſidera multitudinē moriēcū. et diſpōz eoz
 ī ſepulchris et d̄formitatē. quō pleni v̄mib⁹
 et ſp̄tib⁹. facies deſpate flegmate pleni oī
 putredie et fetore. Juſti ī h° ſeclo cū timore
 vixerūt. et cum dolore mortui et nō op̄t et
 miſera p̄c̄tores vident et ſolant̄. credētes ſe
 mortē euadere poſſe. noli igit̄ argumētum
 querē ab aliq⁹ vel rōz nec ōtratiū dicētib⁹
 volueris credere ¶ Cotidiana moriētū exp̄iē
 cia et p̄dicō v̄ h° te certū reddant. vbi ē mēſ
 hent miſt̄afa q̄ fuit t̄ate auctoritatis vt ce/
 lo et terre īpare videreē. et ſi hūc mors nō
 p̄p̄cit quē nō ſe ducat mūdana vaītas. non
 g⁹ blādiānē t̄p̄alia et caduca ſz exerce te in
 cultū diuīo. et aſſociāē ſp̄ūalib⁹ reb⁹ que tibi
 ī extremis p̄nt eſſe refugiū ¶ Poros has ſen
 tēcias cop̄lat v̄dēs p̄p̄is metamoīa ſp̄ūalia
 c⁹ ſmonū v̄itate malicia f̄ca teſtīoīo eē p̄nt

¶ Timor mortis exteri⁹, sed magis interi⁹
 ei⁹ me turbat memoria. Sz qz cūib⁹ cōe
 mori scio. aliq̄lem mēus releuacōem habeo
 Tertū est qz oēs morimur, sed horā mortis
 tunc solū expiēmur Qū sup feretrū positi ī
 cipim⁹ corā oculis oīri lauari - qd̄ faciā aut
 quo me verā nescio qū oīa michi p̄us cara
 me solū d̄relinquūt Tunc p̄nus quo inuol
 uat et tabula cū que effertor michi ex om̄ib⁹
 remanebunt Sed forte amici mei et p̄xim
 spaciētes vsqz ad tumultū erunt mihi socj
 Quē vō forte hēb. qū solus ī terra tumula
 tus reserabo Tūc manebunt mecū merita/et
 mea sancta d̄sideria. o n̄ illi q̄ tristes sc̄daue
 runt gaudento redibunt ad p̄ria - Sed tibi
 dico frater care d̄sidera q̄lis morienciū disse
 rencia filij enī estuabūt incēdio alij vō sacra
 si gaudebūt refrigerio Tandē instāte vltio
 examine oēs iterū hūt r̄surgere Tūc alics
 grā spiritus obumbrabit alics ignis eterni
 incēdy cremabit. Nō verba sed merita ibi
 respōdebūt. q̄ nō habēt merita magnā neces
 sitatē habebunt Illi autē tunc securi erunt q̄
 de hac sine impedimento et liberi exierunt.
 ydnus g° age nunc de tali p̄uisione vt tunc
 apparere possis sine d̄fusiōe Qū singulorum
 nom̄ia et merita toti mundo erunt manīf
 esta et cognita.

Al sunt duo sermones in vulgari Turchorum

Caffil olma arhs goehngi. halınga bak oeleni goze.
 Kuemelit itma doenne de. pasuclerungdeleni goer
 Nistbeler parlr duetuebenl. gir nulan tshapan uesuebenl
 Czemuekleri tshabeni. tshuerrybenl olanı guer.
 Kpin ach lducp killr zari kuenebdur ellnde uuarl.
 Dutsbnuısb parlr kari gırl myzkpuerl guuelenl goer
 Czorma halıpkımezene. uuarına feramauczne
 Kpmezlıı goesdeczlnl uulsub gpeni iulanı goer.
 Tane mebenımet muıals. buekpın itel kactarı kaffa
 Doenne kpmc kıldı bafsa .aldanıben galanı goer.
 Nıdanma malaıuuara kulukepta baka par
 Seulgle bile uuara. baki totanıb olanı goer.
 Jonuu bılcıuıleri tshatar. balka monıffer sarar
 Bendlezıne badar duttar czoledıgl talanı goer.

§ 1.

Janar itshım goner ofım bon oelim angıtıac
 Olım endıstberczın bostıh. uululaza damıtıshag
 Olıczrıa belli bean. gıllı itıshıms olor can.
 Teneıshır usıne konp. balk vngınde iuumıtıshad.
 Nıısch bılmeczem ben nıge idem. bıke ianna czaffarıdem
 Yaccarıa don gecmıgıdem. baschıa atta bınuıtıshag.
 Belle banga kaumı gardanıb ola czımdęgi ioltanıb.
 Kım olaczır banga balrıanıb. ben czınındo egalıtıshag.
 Salam ben amalımla bernlıgeczıl balımla
 Sıde kaumı guule gucle. efden ianga donıtıshag.
 Sanga aıdırem al passı. nelergellıczor bafsa .
 Kımıng lezıden bagır plıschıe. kım schrabıa kaulıtıshag.
 Fe:ıın czıaczır gurta tshumıla galeık derle.
 Kımı mir czeuuan berle. kımıng lezıden lamıtıshag.
 Anıal vuer vııda tshoap amalısa olor bedep.
 Schol bııschıla olımacz bezzeep. bunda azar olıtıshag.
 Fowıo emdı kıl sarak -tanmeaczın dogrı bak.
 Tshumıla galeık derle. atlı atıla czıanııtıshag.